

Школска 2013/2014. година
Републичко такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
II разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени																
1.	Рускословенски језик потиснуо је српкословенски половином _____ века, а сматра се да је био у употреби до краја _____ века.																	
2.	Према датим екавским, напиши ијекавске облике: а) заповедник _____ б) запенити _____ в) засветлети _____																	
3.	У следећем низу откриј глас који му не припада и подвуци га: Ц, Ц, З, Г, Ћ, Ж, Д																	
4.	У следећој реченици подвуци глаголске облике у првом лицу једнине: Реци ми и заборавићу, покажи ми и присетићу се, пусти ме да урадим и запамтићу!																	
5.	Заокружи слова испред граматичких категорија које има бројни придев <i>једни</i> : а) падеж б) степен поређења в) род																	
6.	У Његошевом спеву „Луча <u>микрозма</u> ” подвучена је именица <i>микрокозам</i> (или <i>микрокосмос</i> , што значи „човек схваћен као свет у малом”), која је мушког рода. Допуни следећу реченицу генитивом једнине ове именице: Прво издање „Луче _____” објављено је у Београду 1845.																	
7.	Наведи глаголске облике који не разликују облике једнине и множине: _____																	
8.	Наведи енклитичке облике за тражене заменице: <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">генитив</th> <th style="text-align: center;">датив</th> <th style="text-align: center;">акузатив</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">оно</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">оне</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ми</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		генитив	датив	акузатив	оно				оне				ми				
	генитив	датив	акузатив															
оно																		
оне																		
ми																		
9.	Подвуците именице које у множини имају скраћену основу: Чеси, Срби, Русини, Руси, Турци, Грузини, Бугари																	
10.	У следећем одломку подвуци именице које спадају у <i>singularia tantum</i> : Испод моста, по мркој реци, сплаварила је дрвна грађа. Пловиле су стотине и стотине клада, понеко читаво дрво, греде, пањеви, корење, грање.																	

Бр.		Поени
11.	<p>Заокружи слово испред реченице у којој је лична заменица 3. лица једнине женског рода употребљена у облику генитива:</p> <p>а) Чекам је, али не долази. б) Спазио сам је у даљини. в) Уплашио сам је се. г) Слушао сам је с пажњом.</p>	
12.	<p>Подвучи именичке заменице:</p> <p>Питам се – а чему би служила ова моја сећања? Кома би она била занимљива? Има ли, поред ове мале животне пасије, још икаквог другог разлога?</p>	
13.	<p>Напиши како гласи подвучени придев из дате реченице у задатом облику.</p> <p>Прошао сам поред <u>крчког</u> дрвета младе брезе.</p> <p>Номинатив једнине, мушки род, неодређени вид, позитив: _____</p>	
14.	<p>Поред акцентованог примера напиши одговарајуће слово:</p> <p>рѣди _____</p> <p>а) друго лице једнине импертива глагола <i>радити</i> б) предлог <i>ради</i> в) треће лице једнине презента глагола <i>радити</i> г) номинатив множине мушког рода неодређеног вида придева <i>рад</i></p>	
15.	<p>Подвучи примере у генитиву множине:</p> <p>цѣпѣлѣ, љѣди, дѣцѣ, имѣна, слѣгѣ, Сѣбѣ, панталѣнѣ</p>	
16.	<p>Препиши следећу реченицу тако што ћеш исправити грешке у њој:</p> <p>Донесена је уредба о шесто осамдесет четри радних сати.</p> <p>_____</p>	
17.	<p>Заокружи слова испред реченица у којима је подвучена реч предлог.</p> <p>а) Срели смо се <u>крај</u> пута. б) <u>Крај</u> пута је био пред нама. в) <u>Крај</u> свих ових ђаконија остадосмо гладни. г) Отишли су на <u>крај</u> света.</p>	
18.	<p>Напиши како гласи инфинитив датих глагола:</p> <p>а) остајући _____ б) извинем се _____</p>	
19.	<p>Заокружи слова испред тврдњи које важе за све глаголе у следећој реченици:</p> <p>Решио је да одлута. Пошао је тихом стазом, стао на широко шеталиште и погледао узбуркано море. Небо је посивело, а ветар ојачао.</p> <p>а) Сви су у перфекту. б) Сви су прелазни. в) Сви су свршеног вида. г) Сви су у потврдном облику.</p>	
20.	<p>Препиши следећу реченицу тако што ћеш исправити грешке у њој:</p> <p>Тако сам, најзад, скинуо са мене терет кога носим последњих две-три недеље.</p> <p>_____</p>	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2013/2014. година
Републичко такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе
II разред
РЕШЕЊА

1. XVIII / 18. ; до краја XVIII /18.
2. а) заповједник, б) зацјенити, в) засвијетљети
3. Ц, Ц, З, Г, Ђ, Ж, Д (сви остали су звучни)
4. Реци ми и заборавићу, покажи ми и присетићу се, пусти ме да урадим и запамтићу!
5. а), в)
6. микрокозма
7. инфинитив, глаголски прилог садашњи и глаголски прилог прошли

8.	генитив	датов	акузатив
оно	га	му	га
оне	их	им	их
ми	нас	нам	нас

9. Чеси, Срби, Русини, Руси, Турци, Грузини, Бугари
10. Испод моста, по мрклој реци, сплаварила је дрвна грађа. Пловиле су стотине и стотине клада, понеко читаво дрво, греде, пањеви, корење, грање.
11. в)
12. Питам се – а чему би служила ова моја сећања? Коме би она била занимљива? Има ли, поред ове мале животне пасије, још икаквог другог разлога?
13. крхак
14. а)
15. цїпїлїѣ, љїди, дгїцї, имгїна, слїгї, Сїбѣ, панталїнѣ
16. Донесена је уредба о **шестсто осамдесет четири радна сата**.
17. а), в)
18. а) остајати; б) извинути се
19. в), г)
20. Тако сам, најзад, скинуо са себе терет који носим последње две-три недеље.

